

,

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
D.O.O. „ VODOVOD I KANALIZACIJA“
31. decembar 2024.

.

1. Djelatnost i organizacija

DOO»VODOVOD I KANALIZACIJA» (u daljem tekstu „Društvo“) osnovano je 1990. godine kao javno preduzeće.

Rješenjem Privrednog suda u Podgorici broj 8-0002094/001 od 01.06.1990. godine. Društvo dobija naziv, JP»VODOVOD I KANALIZACIJA». U skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 06/02 od 08.02.2002, "Sl. list CG", br. 17/07 od 31.12.2007, 80/08 od 26.12.2008), Društvo je registrovano u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici, pod registracionim brojem 8-0002094/006. Dana 07.02.2014. godine JP»VODOVOD I KANALIZACIJA» se preregistrovalo u skladu sa zakonskom regulativom i prešlo u Društvo sa ograničenom odgovornošću »VODOVOD I KANALIZACIJA» Herceg Novi, registarski broj 5-0683620/001.

Matični broj Društva(PIB) je 02293196
PDV registracioni broj je 20/31-00090-7.

Osnovna djelatnost Društva je sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode .

Sjedište Društva je u Ul.10.Hercegovačke brigade br.3. Na dan 31.decembra 2024. godine, Društvo je imalo 168 zaposlena (31. decembra 2023. godine 168 zaposlena).

2. Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza

2.1. Zakonska regulativa

Društvo vodi računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 i 152/22).

U skladu sa Zakonom o računovodstvu pravna lica sastavljaju finansijske iskaze prema Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS), odnosno prema Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde i utvrdio i objavio organ državne uprave nadležan za poslove finansija, odnosno pravno lice kome je povjereno vršenje tih poslova, koje je od odgovarajućeg organa Međunarodne federacije računovođa (IFAC) dobilo pravo na prevod i objavljivanje.

2. Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza

Finansijski iskazi su sastavljeni po načelu istorijskog troška, odnosno nabavne vrijednosti i cijene koštanja modifikovanom za revalorizaciju nekretnina.

Društvo je u sastavljanju ovih iskaza primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3, koje su zasnovane na međunarodnim računovodstvenim standardima i računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori je Euro.

2.2. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski iskazi za 2023. godinu, koji su preuzeti iz računovodstvenih evidencija Društva. Obezbijeđena je uporedivost podataka, kroz identičnu primjenu kontnog okvira i obrazaca finansijskog izvještavanja.

2.3. Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski iskazi su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumijeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti, koja obuhvata period od najmanje dvanaest mjeseci od datuma finansijskih iskaza.

2.4. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva korišćenje najboljih mogućih procjena i pretpostavki koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza, a budući stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, procjene korisnog vijeka upotrebe opreme i ostalih rezervisanja.

Društvo je na dan 1.01.2016. godine izvršilo procjenu vrijednosti kapitala.

3. Osnovne računovodstvene politike

Osnovne računovodstvene politike primijenjene prilikom sastavljanja godišnjeg računa za 2024. godinu su sljedeće:

3.1. Prihodi

Prihodi obuhvataju prihode od djelatnosti za koju je Društvo registrovano i dobitke po drugim osnovama. Prihodi od djelatnosti su prihodi od prodaje robe, proizvoda, usluga, prihodi od doprinosa, donacija, kao i drugi prihodi koji su evidentirani u knjigovodstvenoj ispravi.

Dobici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i najčešće proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi i kao takvi, po prirodi, nisu različiti od prihoda. Dobici se prikazuju na neto osnovi, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

3. Osnovne računovodstvene politike – nastavak

3.2. Poslovni rashodi

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz redovnih aktivnosti Društva, kao i gubitke po istom osnovu. Troškovi koji proističu iz redovnih aktivnosti (djelatnosti za koje je registrovano)

Društva uključuju rashode direktnog materijala, robe i energije, kao i druge poslovne rashode (ostali materijal, usluge, amortizacija, rezervisanja, nematerijalni troškovi, porezi i druge dažbine, bruto zarade i ostali lični rashodi), nezavisno od momenta plaćanja.

Gubici predstavljaju i druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda, a ne moraju da proisteknu samo iz redovnih aktivnosti Društva

3.3. Kamate i drugi troškovi pozajmljivanja

Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja u skladu sa MRS 23 *Troškovi pozajmljivanja*, priznaju se kao rashod perioda u kojem su nastali, osim u mjeri u kojoj su kapitalizovani. Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja direktno pripisani sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se kvalifikuje kao osnovno sredstvo (sredstvo koje je u pripremi duži vremenski period), kapitalizuju se kao dio nabavne vrijednosti ili cijene koštanja tog sredstva. Kapitalizacija kamate i drugih troškova pozajmljivanja vrđi se u skladu sa MRS 23.

3.4. Naknade zaposlenima

U skladu sa propisima Crne Gore, Društvo je u obavezi da obustavi i uplati, u ime zaposlenih, doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po propisanim stopama. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose. Društvo nema dodatnih obaveza za naknade zaposlenima po ovom osnovu.

Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih naknada

Društvo je u skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom u obavezi da isplati otpremnine za odlazak u penziju i jubilarne nagrade za rad ostvaren u Društvu zavisno od godina radnog staža.

Dugoročne obaveze po osnovu otpremnina za odlazak u penziju i jubilarnih nagrada nakon ispunjavanja uslova, iskazane su po sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima utvrđenoj procjenom nezavisnog aktuara na dan 31.12.2023. godine.

Društvo smatra da su rezervisanja dovoljna za postojeći broj zaposlenih i starosnu strukturu, zbog čega nije vršilo nova rezervisanja.

3.5. Porez na dobit

Obaveze poreza na dobit obuhvataju tekući i odloženi porez. Tekući porez predstavlja obavezu plaćanja po osnovu oporezive dobiti za godinu u skladu sa poreskim propisima Vlade Crne Gore, koristeći propisane poreske stope, koje važe na dan bilansa, kao i sva usklađivanja za neplaćene poreske obaveze u proteklim godinama.

Odloženi porez se dobija koristeći metod obaveza iz bilansa stanja, što rezultira privremenim razlikama između sadašnje vrijednosti sredstava i obaveza i iznosa koji se koriste u svrhu oporezivanja. Odložena poreska obaveza je iznos proteklih obaveza koje će biti plaćene u budućim periodima.

Tekući porez na dobit

Porez na dobit obračunava se i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica ("Sl.list CG", br. 65/01,...125/23).

Od 01. januara 2022. godine u primjeni su progresivne stope poreza na dobit.

Stope poreza na iznos oporezive dobiti iznose:

-) do 100.000,00 eura 9%;
-) od 100.000,01 eura do 1.500.000,00 eura: 9.000,00 eura + 12% na iznos preko 100.000,01 eura;
-) preko 1.500.000,01 eura: 177.000,00 eura + 15% na iznos preko 1.500.000,01 eura.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u Bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda po odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (čl. 8 i 9 za usklađivanje prihoda i čl. 10 do 20 za usklađivanje rashoda).

Prihodi od kapitalnih dobitaka uključuju se u poresku osnovicu u godini u kojoj su ostvareni u visini od

100%. Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobicima ostvarenim u istoj godini. Ako se i posle izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobicima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, prenijeti kapitalni gubitak se može prenijeti na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

3. Osnovne računovodstvene politike – nastavak

Gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za smanjenje oporezive dobiti iz budućih obračunskih perioda, ne duže od pet godina

Odloženi porez na dobit

Poreski efekti koji se odnose na privremene razlike između osnovice po kojoj se pojedina sredstva i obaveze priznaju u poreskom bilansu i iznosa o kojima su ta sredstva i obaveze iskazane u finansijskim iskazima, iskazani su kao odložena poreska sredstva ili odložene poreske obaveze. Odloženi porez se utvrđuje primjenom važeće ili očekivane poreske stope na oporezive privremene razlike.

Porezi i doprinosi i druge zakonske obaveze koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge zakonske obaveze koje ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze i doprinose koji se plaćaju po republičkim i opštinskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su iskazani u bilansu uspjeha u okviru ostalih poslovnih rashoda.

3.6. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su odrediva nemonetarna sredstva bez fizičkog sadržaja koja služe za proizvodnju ili isporuku robe ili usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koristi u administracione svrhe.

Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podliježu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane *MRS 38 Nematerijalna ulaganja*.

Ukoliko nematerijalno ulaganje ne ispunjava uslove iz *MRS 38* priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Nematerijalnim ulaganjima smatraju se:

- ulaganja u koncesije
- ulaganja u razvoj novih proizvoda i proizvodnju novih ili značajno unaprijeđenih materijala, uređaja, proizvoda, procesa, sistema ili usluga prije početka komercijalne proizvodnje ili upotrebe;
- ulaganja u naučno i tehničko znanje;
- ulaganja u kreiranje i primjenu novih procesa ili sistema;
- ulaganja u nabavku licenci;
- sticanje prava na intelektualnu svojinu;
- ulaganja u poznavanje tržišta i trgovačke oznake (uključujući robne marke i objavljene naslove)
- ulaganja u projekte.

Uobičajeni primjeri pozicija koje se obuhvataju u okviru nematerijalnih ulaganja jesu kompjuterski softver, patenti, autorska prava, prava servisiranja hipoteka, uvozne kvote, franšize, odnosi sa kupcem ili dobavljačem, lojalnost kupaca, udio na tržištu i marketinška prava.

Nematerijalno ulaganje početno se mjeri (priznaje) po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja.

Naknadno mjerenje nakon početnog priznavanja nematerijalnih ulaganja vrši se po troškovnom modelu iz *MRS 38 Nematerijalna ulaganja*, odnosno po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, umanjenoj za ispravke vrijednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvrijeđenja.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja koja podležu amortizaciji vrši se primjenom proporcionalnog metoda u roku od 5 godina osim ulaganja čije je vrijeme utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz ugovora.

Za nematerijalna ulaganja sa neograničenim vijekom trajanja ne obračunava se amortizacija.

3.7. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se i podležu amortizaciji materijalna sredstva koja ispunjavaju uslove za priznavanje propisane *MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema*, a to su materijalna sredstva koja Preduzeće drži za upotrebu u proizvodnji ili za isporuku robe ili pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili u administrativne svrhe, i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Nekretnina, postojanje i oprema priznaju se kao : (a) kada je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi po osnovu tog sredstva priticati u Društvo i (b) kada nabavna vrednost ili cijena koštanja tog sredstva može pouzdano da se izmjeri.

Klasu nekretnine, postrojenja i opreme čine grupne sredstva slične prirode i upotrebe u poslovanju Društva, kao što su:

- (a) zemljište;
- (b) građevinski objekti;
- (c) postrojenja i opremi;
- (d) kancelarijska oprema;
- (f) namještaj i instalacije;
- (g) vozila
- (h) ostala materijalna imovina .

Početno mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme koji ispunjavaju uslove za priznavanje kao stalno sredstvo, vrši se po nabavnoj vrijednosti ili po cijeni koštanja.

U nabavnu vrijednost, odnosno cijenu koštanja nekretnine, postrojenja i opreme uključuju se i troškovi kamata koji su nastali po osnovu izgradnje ili nabavke tih sredstava ako su ispunjeni uslovi za primjenu iz *MRS 23 Troškovi pozajmljivanja* i *MRS 2* koji se odnose na utvrđivanje cijene koštanja Pravilnika.

3. Osnovne računovodstvene politike – nastavak

3.8. Amortizacija

Nekretnine, postrojenja i opreme otpisuju se na teret rashoda putem amortizacije. Iznos nekretnine, postrojenja i opreme koji podleže amortizaciji, otpisuje se sistemski tokom njihovog korisnog vijeka trajanja primjenom proporcionalnih stopa amortizacije, koje se utvrđuju putem sljedećeg obrasca:

$$\text{Stopa amortizacije} = 100 / \text{korisni vijek trajanja sredstava}$$

Nekretnine, postrojenja i oprema otpisuju se primjenom proporcionalne metode amortizacije.

Prilikom obračuna amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme koristiće se sljedeći vijek trajanja i stope amortizacije:

Red. broj	Vrsta imovine	Vijek trajanja	Amotizaciona stopa %
1.	Nematerijalna ulaganja	5	20

2.	Građevinski objekti	40-50	2-2,50
3.	Postrojenja	20	5
4.	Oprema	10	10
5.	Alat i inventar	5	20
6.	Kancelarijska oprema	5	20
7.	Elektronska oprema	5	20
8.	Mobilni telefoni	3	33,3
9.	Namještaj i instalacije	10	10
10.	Transportna sredstva	6-8	12,5-16,7
11.	Ostala nepomenuta sredstva	10	10

Osnovicu za obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme čini nabavna vrijednost, odnosno cijena koštanja umanjena za preostalu vrijednost.

Dodatna ulaganja u sredstvo se priznaje ako i uvećava vrijednost sredstva ako time produžava vijek trajanja i korisnosti (povećanje kvantiteta, poboljšanje kvaliteta, ušteda troškova...) dotičnog sredstva. Ako navedeni uslovi nisu ispunjeni, dodatna ulaganja se knjiže na teret troškova tekućeg održavanja i priznaju se kao rashod.

Ako je vijek trajanja ugrađenog dijela, prizantog kao dodatna vrijednost, različit od vijeka trajanja dotičnog sredstva, onda se taj dio vodi kao posebno sredstvo i amortizuje u toku svog korisnog vijeka trajanja. Otudeni dio se rashoduje po procijenjenoj vrijednosti, ako nije moguće utvrditi njegovu knjigovodstvenu vrijednost.

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju sa se iskazuju u bilansu stanja, nakon povlačenja iz upotrebe (rashodovanja) ili otuđivanja (prodaje). Gubitak od rashodovanja sredstva, kada ima sadašnje (neotpisane) vrijednosti, se knjiži kao rashod u bilansu uspjeha. Dobitak ili gubitak prilikom otuđenja (prodaje) sredstva se tretira kao kapitalni dobitak ili gubitak i knjiži se kao rashod u bilansu uspjeha.

Kao stalno sredstvo priznaju se i podliježu amortizaciji sredstva alata i inventara čiji je korisni vijek trajanja duži od godine dana i kada ispunjavaju i ostale uslove za priznavanje propisane MRS 16, odnosno čija nabavna vrijednost prelazi 200,00€.

Sredstva alata i sitnog inventara, za koje ovim pravilnikom nije propisana stopa amortizacije, iskazuju se kao obrtna sredstva na posebnom analitičkom kontu, ako je njihova pojedinačna nabavna vrijednost manja od 200,00€. Sredstva se otpisuju po godišnjoj stopi od 50%, počev od momenta stavljanja u upotrebu.

Sredstva alata i inventara, koja ne zadovoljavaju uslove iz stava 1 ovog člana, iskazuju se kao potrošni materijal i rashoduju se prilikom stavljanja u upotrebu (izlaza iz magacina).

3.9. Dugoročni finansijski plasmani

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu povezanih pravnih lica, učešća u kapitalu drugih pravnih lica, dugoročni krediti i dugoročne hartije od vrijednosti, kao i dugoročna potraživanja od radnika po raznim osnovama. Dugoročni finansijski plasmani se iskazuju u skladu sa MSFI9.

3.10. Zalihe

Zalihe su sredstva (materijal, dijelovi...) koja se troše u procesu obavljanja osnovne djelatnosti. Zalihe čini osnovni i pomoćni materijal, koji se koristi u procesu rada. Zalihe materijala se računovodstveno tretiraju u skladu sa MRS2 *Zalihe*.

3.11. Potraživanja po osnovu prodaje

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca, fizičkih i pravnih lica, za isporučenu vodu i pružene usluge. Kratkoročna potraživanja od kupaca su iskazana po vrijednosti na fakturi, sa rokom dospijeca od 25 dana. Indirektan otpis, odnosno ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca, na teret rashoda perioda vrši se preko računa ispravka vrijednosti kad su potraživanja starija od 24 mjeseca za fizička lica i 36 mjeseci za pravna lica.

Kratkoročni plasmani obuhvataju pozajmice, kredite, hartije od vrijednosti i plasmane sa rokom dospijeca do godinu dana.

Otpis kratkoročnih potraživanja i plasmana, kod kojih postoji vjerovatnoća nenaplativosti, vrši se indirektnim otpisivanjem. U slučajevima kada je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovan otpis, u cijelini ili djelimično, vrši se direktnim otpisivanjem. Vjerovatnoća nemogućnosti naplate utvrđuje se u svakom konkretnom slučaju na osnovu dokumentovanog razloga. Razlozi za otpis mogu biti: smrt fizičkog lica, likvidacija pravnog lica, nedostatak sredstava ili imovine za prinudnu naplatu, sudsko poravnanje, vanparnično porvnanje, sudska presuda.... Služba naplate i Služba računovodstva su dužne, da na zahtjev Sektora za pravne i opšte poslove, dostave istoj podatke i dokumentaciju o potraživanjima prema pravnom licu nad kojim je otvoren postupak stečaja ili likvidacije.

Kratkoročna potraživanja koja nisu naplaćena u roku iz člana 62. stav 1. otpisuju se indirektno u visini od 100% nominalnog iznos potraživanja, sem u slučaju kada se iz obrazloženog i dokumentovanog predloga radi o potraživanju kod koga je izvjesna nenaplativost. U ostalim slučajevima, npr. prije predviđenog roka, odluku o indirektnom otpisu ili ispravci vrijednosti potraživanja donosi Upravni odbor Društva, na predlog Komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmana.

Direktan otpis potraživanja od kupaca, na teret rashoda perioda, se vrši ukoliko je nenaplativost izvjesna i dokumentovana, te ako naplata nije uspjela sudskim putem i ostalim sredstvima prinudne naplate (isključenje sa mreže i sl.). Odluku o direktnom otpisu, na inicijativu i podatke iz Službe naplate, predlaže Izvršni direktor, a donosi Odbor direktora.

U ostalim slučajevima, odluku o direktnom otpisu potraživanja, na predlog Komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmanam donosi Odbor direktora.

3.12. Gotovina i gotovinski elementi

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju gotovinu u blagajni, novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka i novčana sredstva oročena kod poslovnih banaka na period do tri mjeseca.

3.13. Obaveze

Obavezama se smatraju dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, dugoročni krediti, obaveze po dugoročnim hartijama od vrijednosti i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, kratkoročni krediti i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju u roku od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih iskaza.

Obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovornu obavezu:

- a) predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom društvu; ili
- b) razmjene finansijskih instrumenata sa drugim društvima pod potencijalno nepovoljnim uslovima.

Dugoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju za plaćanje u periodu dužem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih iskaza.

Dio dugoročnih obaveza koji dospijeva za plaćanje u periodu kraćem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih iskaza iskazuju se kao kratkoročne obaveze.

Obaveze u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom, procjenjuju se na dan sastavljanja finansijskih iskaza po srednjem kursu strane valute na dan sastavljanja finansijskih iskaza. Razlike koje se tom prilikom obračunaju obuhvataju se kao rashodi i prihodi perioda.

3.14. Pasivna vremenska razgraničenja

Sredstva drugog vlasnika (osnivača), ustupljena na korišćenje i održavanje po osnovu ugovora, a koja čine komunalnu infrastrukturu, se vode na računu *Ostala pasivna vremenska ograničenja – komunalna infrastruktura*. Sredstva komunalne infrastrukture podliježu amortizaciji i tretiraju se u skladu sa MRS 16 *Nekretnine, postrojenja i oprema*. Otpisuju se na teret rashoda putem amortizacije, a za isti iznos se prihoduju sredstva od korišćenja komunalne infrastrukture.

O finansijskom stanju sredstava (nabavnoj vrijednosti, ispravci vrijednosti i sadašnjoj vrijednosti), promjenama na sredstvima, eventualnom stavljanju van upotrebe i sl., redovno se informiše vlasnik sredstava, a najmanje jednom godišnje, po završenom obračunu. Sredstva komunalne infrastrukture su predmet godišnjeg popisa imovine i obaveza. O rezultatima popisa se obavještava vlasnik. Ista se evidentiraju (vode u računovodstvenim knjigama) dok traje ugovor o ustupanju na korišćenje.

3.15. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju kada Društvo ima zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će doći do odliva sredstava kako bi se izmirila obaveza i kada se iznos ovih obaveza može pouzdano procijeniti. Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu na osnovu procjene rukovodstva Društva u pogledu izdataka koji će nastati za izmirenje takve obaveze.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izvještajima. Potencijalne obaveze se objelodanjuju u napomenama uz finansijske izvještaje, osim ako je vjerovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Potencijalna sredstva se ne priznaju u finansijskim izvještajima. Potencijalna sredstva se objelodanjuju u napomenama uz finansijske izvještaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi vjerovatan.

3.16. Upravljanje rizicima

a) Kamatni rizik

Rizik kamatnih stopa je rizik promjena u vrijednosti finansijskih instrumenata, a koje nastaju kao rezultat promjena kamatnih stopa na tržištu.

Aktivnosti Društva izložene su riziku od promjene u nivou kamatnih stopa u dijelu kamatonosnih sredstava i obaveza. Ovaj rizik je ograničen budući da sva kamatonosna ulaganja Društva na dan izvještavanja imaju fiksne stope.

b) Kreditni rizik

Kreditni rizik se definiše kao nesposobnost dužnika u podmirenju dospjelog potraživanja. Društvo je izloženo kreditnom riziku do nivoa ukupne vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja koja su iskazana u bilansu stanja.

c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Društvo neće uspjeti da ispuni svoje obaveze vezane za finansijske obaveze.

Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospjeća finansijskih sredstava i obaveza.

3.17. Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije, kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Rukovodstvo Društva vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim iskazima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

4. Poslovni prihodi

	2024.	(u Eur) 2023.
Prihodi od prodaje		
Prihodi od prodaje vode	3.182.336	3.151.392
Prihodi od prečiš. kom.otp. voda	506.426	444.043
Prihodi od fiksne cijene vode	411.153	-
Prihodi od kanalizacije	560.370	568.165
Prihodi od priključaka na vodovodnu mrežu	222.724	265.031
Prihodi od priključaka na kanalizacionu mrežu	127.266	330.194
Prihodi od fekalnih cistijerni	58.456	45.427
Prihodi od usluga odvođenja otpadnih voda i ostali prihodi	15.035	19.647
	5.083.766	4.823.899

5. Ostali prihodi iz poslovanja

	2024.	(Eur) 2023.
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	913.699	914.532
Ostali prihodi iz poslovanja	63.652	41.701
Ostali poslovni prihodi	-	12.030
Prihodi iz ranijih godina	-	-
	977.351	968.263

Ostali prihodi iz redovnog poslovanja (914.532 €) se odnose na oprihodovanje dijela odloženih prihoda u visini iznosa obračunate amortizacije osnovnih sredstava koja su vlasništvo Opštine, a koja su Društvu ustupljena na korišćenje, kao i sredstva koja su ustupljena putem donacija u prethodnom periodu.

(Kraljevina Norveška – projekat proširenja i modernizacije filter stanice „Mojdež“, „Vodacom“ – projekat vodosnadbijevanje i odvođenje otpadnih voda na Jadranskoj obali i Opština Herceg Novi – projekat proširenja i modernizacije filter stanice „Mojdež“).

6. Troškovi poslovanja

	2024.	(u Eur) 2023.
Troiškovi materijala		
Nabavna vrijednost prodane robe	362.716	375.115
Troškovi materijala za održavanje higijene	8.501	11.809
Troškovi hlora i materijala u laboratoriji	23.014	20.221
Troškovi materijala za tekuće i investiciono održavanje	395.979	318.826
Troškovi kancelarijskog materijala	11.924	12.043
Troškovi rezervnih djelova	28.434	22.692
Troškovi alata i inventara	4.077	13.001
Troškovi ostalog materijala	1.998	2.554
Troškovi goriva i maziva	80.167	75.939
Utrošena električna energija	174.675	152.333
	1.091.485	1.004.533

Ostali troškovi poslovanja

Troškovi amortizacije materijalne imovine	114.477	100.520
Troškovi amortizacije komunalne infrastrukture	913.699	914.532
Troškovi rezervisanja za otpremnine i jub.nagrade	-	124.798
Troškovi zaštite od zagađivanja	59.998	51.150
Troškovi dostave računa potrošačima	88.690	60.205
Troškovi telefona i usluga prevoza	33.175	29.223
Troškovi registracije vozila	7.944	7.345
Troškovi održavanja os. sredstava, objekata i opreme	134.987	110.017
Troškovi reklame i propagande	27.961	12.154
Troškovi premija osiguranja	4.466	4.123
Troškovi savjetovanja i drugih intelektualnih usluga	24.094	20.745
Troškovi neproizvodnih usluga (suds tr, troš vješt, jav.izvr)	1.004	1.168
Troškovi reprezentacije	3.538	4.834
Troškovi anal. vode i zdravstv.usluga (Inst za javno zdravlje)	28.549	23.791
Troškovi ostalih neproizvodnih usluga (geod.usl, zaš. na rad)	73.632	50.799
Troškovi platnog prometa i bankarskih provizija	39.780	36.504
Troškovi članarina	3.456	2.845
Ostali rashodi	63.969	50.382
	1.623.419	1.605.135

2.714.904 2.609.668

Nabavna vrijednost prodate robe se odnosi na ugovornu obavezu Opštine Herceg Novi prema Opštini Konavle za isplatu mjesečnog iznosa od 25.000 € na ime naknade za prolaz cjevovoda Plat - Herceg Novi kojim se Opština H.Novi snabdijeva vodom.

Vodovod i kanalizacija, doo kao preuzimalac obaveze po Ugovoru, uplaćuje Opštini H. Novi mjesečni iznos od 25.000€ po dostavljenim zahtjevima od strane Opštine.

Zbog nedostatka vode, Društvo je nabavljalo vodu i od Regionalnog vodovoda u vrijednosti od 62.716€.

Troškovi materijala za tekuće i investiciono održavanje se iskazuju na osnovu trebovanja iz magacina materijala.

Troškovi rezervnih djelova su iskazani na osnovu faktura dobavljača.

Troškovi električne energije se uredno prate prema mjestu potrošnje.

Ukupni troškovi amortizacije za 2024.godinu u iznosu od 1.028.116 € (2023. godine 1.015.052 €) sadrže amortizaciju obračunatu u skladu sa napomenom 3.8.

Troškovi amortizacije komunalne infrastrukture u iznosu od 913.699 € se odnose na amortizaciju imovine koja je vlasništvo Opštine, a Društvu je poverena na korišćenje i upravljanje.

Troškovi zaštite od zagađivanja se iskazuju na osnovu Rješenja Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja (Uprava za vode) o privremenom obarčunu i uplati naknade za zaštitu voda od zagađivanja.

7. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	(u Eur)	
	2024.	2023
Neto troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi		
Troškovi neto zarada i neto naknada zarada	1.946.519	1.720.752
Troškovi autorskog honorara i ugovora o djelu	110.613	107.792
Trošak primanja članova borda direktora	10.980	11.547
Jubilarne nagrade	2.880	3.395
Troškovi ostalih naknada zarada i ličnih rashoda	316.789	311.718
	2.387.781	2.155.205
Troškovi poreza i doprinosa za penzije		
Troškovi poreza na zarade	114.942	92.220
Troškovi doprinosa za PIO – zaposleni	323.327	320.553
Troškovi doprinosa za PIO - poslodavac	103.032	117.536
	541.301	530.309
Troškovi doprinosa		
Troškovi doprinosa za nezaposlene	11.738	21.370
Ostali doprinosi	88.894	43.886
	100.632	65.256
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	3.029.714	2.750.770

Broj zaposlenih na kraju 2024.godine je 168 (u 2023. godini 167).

8. Ostali rashodi iz poslovanja

	(u Eur)	
	2024.	2023.
Rashodi po ugovoru sa osnivačem	236.338	161.469
Direktan otpis nenaplaćenih potraživanja	32.608	75.766
Otpis potraživanja nepriznat u por.svrhe	1.382	-
Kazne za privredne prestupe i prekršaje	1.830	2.284
Naknade štete drugim licima	3.676	7.408
Izdaci za humanitarne,kulturne i sportske namjene	8.086	12.408
Troškovi sponzorstva	16.775	9.135
Ostali rashodi	2.138	2.266
	302.833	270.736

9. Finansijski prihodi i rashodi i vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja

		(u Eur)
	2024.	2023.
Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika		
Prihodi od kamata – domaćinstva	40.807	42.764
Prihodi od kamata - privreda	66.241	41.600
	107.048	84.364
Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine		
Rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti potraživanja	(6.002)	(4.581)
Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika		
Rashodi kamata	(4.841)	(3.644)
Finansijski rezultat	96.205	76.139

10. Porez na dobit

		(u Eur)
	2024.	2023.
Tekući porez	(13.366)	(13.335)
Odloženi porez	1.151	(12.020)
	12.215	(25.355)

Usaglašavanje poreza na dobit po finansijskim iskazima i poreza na dobit po poreskom bilansu:

		(u Eur)
	2024.	2023.
Rashodi priznati iz prethodnog perioda	(57.490)	(214.347)
Dobit prije oporezivanja	108.002	237.239
Usklađivanje rashoda:		
Troškovi amortizacije koji se priznaju u bilansu uspjeha	114.477	100.520
Troškovi amortizacije koji se priznaju u poreske svrhe	98.583	(125.680)
Rashodi koj se ne priznaju u poreskom bilansu	69.976	138.389
Poreska osnovica	136.382	136.121
Porez na dobit (9%-12%)	13.366	13.335

11. Nekretnine, postrojenja i oprema

(u Eur)

	Zemljište	Građev. Objekti	Postrojenja	Oprema i inventar	Transp. Sredstv.	Investicije u toku	Ukupno
Nabavna vrijednost							
Stanje 1.01. 2024.godine	1.931.220	36.829.299	381.244	484.498	298.000	18.680	39.942.941
Povećanje-nabavke	-	-	-	41.387	131.099	-	172.486
Rashod	-	-	-	(8.018)	(1.478)	-	(9.496)
Stanje 31.12. 2024.godine	1.931.220	36.829.299	381.244	517.867	427.621	18.680	40.105.931
Ispravka vrijednosti osnovnih sredstava							
Stanje 1.01.2024. godine	-	7.205.662	134.601	224.832	143.078	-	7.708.173
Amortizacija za 2023.	-	906.997	21.334	56.685	35.659	-	1.020.676
Rashod	-	-	-	(6.763)	(1.477)	-	(8.240)
Stanje 31.12.2024. godine		8.112.660	155.935	274.754	177.260		8.720.609
Sadašnja vrijednost osn. sredst. 31.12.2024. godine	1.931.220	28.716.639	225.309	243.113	250.361	18.680	31.385.322
Sadašnja vrijednost osn. sredst. 31.12.2023. godine	1.931.220	29.623.637	246.642	259.666	154.922	18.680	32.234.767

Na dan 1.01.2016. godine izvršena je procjena vrijednosti kapitala tako što je izvršena procjena tržišne vrijednosti nekretnina, opreme (i ostale imovine).

Procjena je izvršena od strane nezavisnog procjenjivača u skladu sa MRS 16 – nekretnine, postrojenja i oprema.

U okviru građevinskih objekata izvršena je i procjena vrijednosti cjevovoda (komunalna infrastruktura) čija je izgradnja finansirana iz sredstava lokalne uprave zbog čega predstavlja njeno vlasništvo, a Društvu su ustupljeni na upravljanje. Vrijednost cjevovoda je iskazana u okviru odloženih prihoda, koji se na godišnjem nivou umanjuju u korist prihoda za iznos obračunate amortizacije, shodno MRS 20 – Državna davanja.

12. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani su na dan 31.12.2024. godine iskazani u iznosu 359.252€ i odnose se na potraživanja po osnovu kredita za rješavanje stambenih pitanja datih zaposlenima i potraživanja za stanove izgrađene za potrebe zaposlenih u 2012. godini (stambeni objekat "Topla" u Herceg Novom). Sa kupcima stanova – zaposleni, ugovorom je preciziran rok vraćanja kredita od 15 godina, bez obaveze obračunavanja kamate.

Kao mjera obezbjeđenja naplate potraživanja izvršen je upis hipotekarnog prava svojine nad stanovima.

13. Zalihe

	2024.	(u Eur) 2023.
Materijal	148.913	158.542
Alat i inventar u upotrebi	35.374	22.589
Dati avansi za zalihe	34.035	
	218.323	181.132

14. Potraživanja

	2024.	(u Eur) 2023.
Potraživanja od kupaca		
Kupci u zemlji -privreda	2.279.909	1.944.192
Kupci u zemlji -građani	680.218	739.566
Minus: Obezvrjeđenje vrijednosti	(1.098.377)	(1.101.362)
	1.861.750	1.582.396
Ostala potraživanja		
Potraživanja od zaposlenih	2.053	7.391
Potraživanja za date avanse	-	3.941
	2.053	11.332
	1.863.803	1.593.728

U 2023. godini kupac "Institut Dr. Simo Milošević" zadužen je zbog naknadno obračunate potrošnje vode u iznosu od 285.645,12€ sa pdv-om. Dana 10.05.2023.godine, između Dužnika i Povjerioca potpisan je sporazum o namirenju duga u ratama.

Promjene na isparvci vrijednosti potraživanja

	2024.	(u Eur) 2023.
Stanje 1. januara	1.101.362	1.111.861
Naplaćeno u toku godine	(7.270)	(7.848)
Nova ispravka u toku godine	4.286	(2.651)
Stanje 31. decembra	1.098.378	1.101.362

15. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

	2024.	(u Eur) 2023.
Blagajna	2.812	2.806
Žiro računi	146.299	58.435
	149.111	61.241

Finansijsko poslovanje Društvo obavlja preko više poslovnih banaka.

16. Kapital

Osnovni kapital Društva sa ograničenom odgovornošću predstavlja državni kapital. Kapital je 100% vlasništvo Opštine Herceg Novi.

U 2013. godini izvršena je reorganizacija javnog preduzeća u društvo sa ograničenom odgovornošću. Novoosnovano društvo je upisano u Centralnom registru privrednih subjekata pod registracionim brojem 8-0002094/009

Na dan 1.01.2016. godine, nezavisni procjenitelj je izvršio procjenu vrijednosti kapitala Društva. Nakon procjene imovine po tržišnoj vrijednosti i umanjenja za obaveze i dijela komunalne infrastrukture koja je vlasništvo lokalne uprave, kapital Društva iznosi 1.682.158 € koliko je iskazana u poslovnim knjigama.

U Centralnom registru privrednih subjekata Poreske uprave registrovan je i upisan samo novčani kapital u iznosu od 1 €. Do završetka revizije Društvo nije izvršilo upis kapitala u Centralnom registru privrednih subjekata Poreske uprave.

Promjene na kapitalu u toku 2024 i 2023. godine prikazane su u Izvještaju o promjenama na kapitalu.

17. Dugoročni krediti

	2024.	(u Eur) 2023..
Crnogorska komercijalna banka AD, Podgorica		
KfW Banka - Frankfurt	1.624.773	1.624.773
Stanje 31.12	1.624.773	1.624.773
Minus: Tekuće dospjeće	-	-
Dugoročni dio 31.12	1.624.773	1.624.773

Kredit je odobren Ministarstvu finansija Vlade Crne Gore od strane KfW Frankfurt am Main. Vlada Crne Gore i Opština Herceg Novi sačinili su Ugovor o prosleđivanju kredita 5.05.2006. godine, na osnovu kojeg je Skupština opštine Herceg Novi donijela Odluku o kreditnom zaduženju na iznos od 3.000.000 € za realizaciju Projekta vodosnadbijevanja i odvođenja otpadnih voda na Crnogorskom primorju i opštini Cetinje.

Odlukom Skupštine opštine Herceg Novi o prenosu kreditnog zaduženja za kreditiranje investicionih radova radi poboljšanja vodosnadbijevanja Herceg Novog (Investicione mjere II), utvrđen je prenos sredstava

kredita kao i obaveza vraćanja kreditne obaveze sa Opštine Herceg Novi na JP “Vodovod i kanalizacija” Herceg Novi. Rok otplate kredita je 31.05.2020.godine.
Društvo je po navedenom kreditu izmirilo tr rate u ukupnom iznosu 375.000 €.

18. Dugoročna rezervisanja

	(u Eur)
2024.	2023.
Rezervisanja za otpremnine	149.184
Rezervisanja za jubilarne nagrade	37.627
186.811	203.472

19. Kratkoročne obaveze

	(u Eur)
2024.	2023.
Obaveze prema dobavljačima	
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	280.646
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	13.125
293.771	79.276
Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze	
Ostale obaveze iz poslovanja	-
Obaveze za neto zarade	244
Obaveze za porez na zarade	8.362
Doprinosi na zarade	25.730
Obaveze za porez na dodatu vrijednost	-
Obaveze za transport vode iz inostranstva	50.000
Obaveze po ugovoru sa osnivačem	60.299
Ostale obaveze	17.241
Obaveze za porez na dobit	13.366
175.242	150.895
	230.171
469.013	

20. Ostale kratkoročne obaveze i PVR

	(u Eur)
2024.	2023.
Odloženi prihodi	28.071.859
	28.996.616

Odloženi prihodi se odnose na komunalnu infrastrukturu koja je vlasništvo lokalne uprave a Društvu je ustupljena na korišćenje kao i imovinu od primljenih donacija od Vlade Kraljevine Norveške za projekat proširenja i modernizacije filter stanice „Mojdež“.
Društvo u skladu sa MRS 20 vrši prenos odloženog prihoda u korist bilansa uspjeha za iznos obračunate amortizacije za donirana sredstva.

21. Koncept nastavka poslovanja

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, što podrazumijeva da će Društvo nastaviti poslovanje i u budućnosti.

Ugovorom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti u opštini Herceg Novi, od 01.03.2017. godine, društvu sa ograničenom odgovornošću “Vodovod i kanalizacija” Herceg Novi povjereno je obavljanje:

- Javnog vodosnadbijevanja, kao djelatnosti individualne komunalne potrošnje, od opšteg interesa i regulisane komunalne djelatnosti,
- Upravljanje komunalnim otpadnim vodama, kao djelatnosti individualne komunalne potrošnje, od opšteg interesa i regulisane komunalne djelatnosti,

22. Događaji nakon datuma bilansa stanja

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi mogli da utiču na finansijske iskaze za 2024. godinu ili zahtijevali posebno objelodanjivanje.

Herceg Novi, 31.03.2025. god.

IZVRŠNI DIREKTOR
Boro Lučić
